Україна
ЖИТОМИРСЬКА МІСЬКА РАДА
ЮРИДИЧНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
10014, м. Житомир, майдан ім. С.П.Корольова, 4/2 , тел. 48-12-17

11.05.16р. № 253

Відділу організаційного забезпечення
депутатської діяльності

Зауваження до рішення
Житомирської міської ради
«Про затвердження Правил утримання домашніх собак та котів в м. Житомирі»

Розглянувши проект рішення Житомирської міської ради «Про затвердження Правил утримання домашніх собак та котів в м. Житомирі» *(далі – Проект рішення)* повідомляю наступне.

Згідно ст.19, ст.140, ст.144 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Місцеве самоврядування є правом територіальної громади жителів села, селища та міста самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

В той же час, відповідно до Конституції України закони, а також постанови і розпорядження, видані Кабінетом Міністрів України в межах своєї компетенції, є обов'язковими до виконання.

Відповідно до вимог процесуального права та судової практики у разі невідповідності нормативно-правового акта Конституції України, закону України, міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або іншому правовому акту застосовується акт, який має вищу юридичну силу.

Таким чином, Житомирська міська рада приймаючи рішення повинна діяти в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, і її рішення не повинні суперечити нормативно-правовим актам, які мають вищу юридичну силу.

При розгляді вищевказаного проекту рішення було здійснено аналіз:

- законів України «Про благоустрій населених пунктів, «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про тваринний світ», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про ветеринарну медицину», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про захист населення від інфекційних хвороб»;
- постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил транспортування тварин» від 16.11.2011 року №1402, «Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам» від 09.07.2002 року №944;
- Правил тримання собак, котів і хижих тварин у населених пунктах Української РСР від 17.06.1980 року, затверджених Міністерством житлово-комунального господарства, Міністерством сільського господарства і Міністерством охорони здоров'я УРСР (далі – *Правила 1980*);

- Правил благоустрою, забезпечення чистоти, порядку і дотримання тиші у м. Житомирі, затверджених рішенням Житомирської міської ради від 29.02.2012 року №325 (*далі – Правила благоустрою*);
- інші нормативно-правові акти.

1. Відповідно до ст. 9 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» правила утримання домашніх тварин установлюються органами місцевого самоврядування.

Пунктом 1.1 Проекту рішення визначено, що Правила утримання домашніх собак і котів в м. Житомирі *(далі – Правила)* регулюють права й обов'язки громадян в галузі наведення порядку щодо питань утримання і поводження з домашніми тваринами та заподіяння шкоди як оточуючим, так і самій тварині, відповідальність за жорстоке поводження з тваринами

Згідно ст. 1 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» домашні тварини – собаки, коти та інші тварини, що протягом тривалого історичного періоду традиційно утримуються і розводяться людиною, а також тварини видів чи порід, штучно виведених людиною для задоволення естетичних потреб і потреб у спілкуванні, що, як правило, не мають життєздатних диких популяцій, які складаються з особин з аналогічними морфологічними ознаками, та існують тривалий час у їх природному ареалі.

Проект рішення містить аналогічне визначення.

Оскільки до категорії «домашні тварини» належать не лише собаки та коти, тому назва не відповідає змісту Правил.

З огляду на зазначене необхідно або змінити назву Правил та внести до тексту Правил незначні зміни, які полягають у зведенні понять «собак і котів» до «домашніх тварин», або внести до тексту Правил зміни, які полягають у звуженні їх сфери регулювання (від «домашніх тварин» до «собак і котів»).

2. В преамбулі Проекту рішення доречно робити посилання на конкретні статті чинних нормативно-правових актів, які підтверджують наявність відповідних повноважень, а не на нормативно-правовий акт в цілому. Наприклад, посилання на ст. 9 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», п. 44 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

3. У п. 2 резолютивної частини Проекту рішення необхідно конкретизувати, які саме виконавчі органи Житомирської міської ради повинні будуть забезпечувати реалізацію та контроль за виконанням Правил, оскільки повноваження більшості виконавчих органів ради не поширюються на дану сферу суспільних відносин.

4. Пункт 1.3 Правил необхідно привести у відповідність зі ст. 3 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження». Конкретизувати назви державних установ недоречно, оскільки внаслідок реформувань їх найменування часто змінюються, що у свою чергу призведе до потреби вносити зміни до рішення Житомирської міської ради.

5. Пункт 1.4 Правил потребує конкретизацію того, координацію яких саме міських служб здійснює департамент житлово-комунального господарства Житомирської міської ради. Додатково звертаю увагу на необхідність врахування вимог ч. 2 ст. 19 Конституції України при цьому.

6. Пункти 1.5 та 1.6 суперечать вимогам чинного законодавства України, оскільки у міської ради відсутні правові підстави та повноваження щодо визначення нових чи додаткових функцій державних установ. Доречно зробити посилання на виконання їх функцій згідно покладених на них повноважень згідно чинного законодавства.

Звертаю Вашу увагу, що п. 1.5 Правил практично дублює положення п. 10.1 Правил.

7. Розділ «Основні терміни» Правил потребує доповнення, а саме необхідно включити також визначення понять: реєстрація (облік) домашніх тварин, собака-поводир, «зоокуток», «живий куток», стерилізація, епізоотичне благополуччя, «Дарую – Беру» діяльність, зооантропонозні захворювання, бездоглядні тварини, курареподібні препарати,

племінна цінність, розведення тварин, кінологічні та фелінологічні організації, падіж домашніх тварин, племінні собаки, ідентифікація тварин, притулок, відчуження тварини.

8. В пп. 2 п. 2.6 Правил вбачається суперечність, оскільки з одного боку дозволяється утримувати домашніх тварин у дворах, а з іншого боку – не дозволяється утримувати їх у місцях загального користування.

9. Підпункти 3, 4, 5, 7 та 8 п. 2.6 не відповідає вимогам ст. 9 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», п. 6.16.2 та п. 6.18.1 Правил благоустрою та ч. 2 Правил 1980.

10. Пункт 2.8 Правил доповнити вимогами ст. 22 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

11. Підпункт 6 п. 2.8 Правил фактично встановлює заборони, а не обов'язок. Тому доречно перенести вимоги даного підпункту до п. 2.15 Правил.

12. Підпункт 15 п. 2.8. Правил привести у відповідність з п.6 Правил 1980. Крім того, звертаю увагу, що у м. Житомирі відсутні «адміністрації районів».

13. У п. 2.9 Правил необхідно конкретизувати, кому саме відшкодовувати матеріальні та моральні збитки.

14. Підпункт 1 п. 2.10 Правил сформульований таким чином, що утримувати та розводити можливо лише племінних собак.

Крім того, до даного підпункту необхідно додати: «…забезпеченням безпеки людей і тварин, а також майна від заподіяння шкоди супроводжуваною домашньою твариною…» (ст. 9 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження»).

15. Зі змісту п. 2.11 Правил неможливо встановити чи дозволено/заборонено продаж тварин.

Крім того, у п.п. 2.11 – 2.14 Правил йде посилання на тварин взагалом, а не лише на домашніх тварин, що у свою чергу не відповідає назві та п.1.1 Правил.

16. У абз. 2 п. 2.13 Правил не вказано хто саме (яка особа, установа чи організація) здійснює дезінфекцію відповідної території.

17. Підпункт 2 п. 2.15 Правил звучить так, ніби з додержанням ветеринарно-санітарних вимог продаж домашніх тварин у невстановлених місцях є дозволеним.

Крім того, підпункти 1 – 5 підпункту 2 п. 2.15 Правил по суті його не стосуються, а є продовженням переліку заборон, тобто підпунктами 3 – 7 п. 2.15 Правил.

18. Пункт 3.1 Правил суперечить підпункту 3 п. 6.18.1 Правил благоустрою.

Крім того, назва установи написана не вірно (Правильний варіант КАТП 0628 Житомирської міської ради або КП «Автотранспортне підприємство 0628» Житомирської міської ради), а «Центр захисту тварин», який згадується також у п. 3.8 Правил, на даний час не існує.

Також у Правилах відсутнє роз'яснення т.з. «окремих випадків», передбачених п. 3.1 Правил.

19. У п. 3.14 Правил згадуються «визначені пільгові категорії», однак відсутнє посилання на те, ким дані пільги встановлені.

20. У п. 4.1 Правил йде посилання на Додаток 3, який фактично відсутній.

21. Термінологію п. 5.1 та зміст п. п. 5.2, 5.6 Правил необхідно привести у відповідність з назвою розділу та ст. 24 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

22. Пункти 7.1 та 7.2 Правил необхідно частково привести у відповідність зі ст. 17 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

23. Згідно ч. 6 ст. 11 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» правила транспортування тварин затверджуються Кабінетом міністрів України, на виконання якої Кабінетом Міністрів України прийнято постанову «Про затвердження Правил транспортування тварин» від 16.11.2011 року №1402.

Таким чином, Житомирська міська рада не наділена повноваженнями у даному питанні. Тому положення Розділу 9 Правил (п. п. 9.1 – 9.3), які суперечать вищевказаній постанові, підлягають зміні або виключенню з тексту Правил.

Відповідно до ч. 7 ст. 11 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» перевезення тварин у транспорті загального користування здійснюється відповідно до правил перевезення тварин у транспорті загального користування.

Так, згідно п. 5.7 Правил користування трамваєм і тролейбусом у містах України, затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 06.12.2016 року № 1274/13148, пасажирам забороняється, серед іншого, провозити тварин (крім дрібних звірів і птахів у клітках, а також собак у намордниках за наявності повідків та котів з пред'явленням відповідних документів на них).

24. Пункт 9.4 Правил суперечить абз. 3 п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», відповідно до якого державна політика у сфері ліцензування ґрунтується на принципі єдиної державної системи ліцензування, що реалізується шляхом визначення Кабінетом Міністрів України органів ліцензування та видів господарської діяльності згідно із ст. 7 цього Закону, на які відповідний орган ліцензування видає ліцензії.

Таким чином, міська рада не уповноважена визначати види господарської діяльності, які підлягають ліцензуванню.

25. Пункти 10.1, 10.3 та 10.4 Проекту рішення містить посилання на Закон України «Про міліцію», який втратив чинність 07.11.2015 року, у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Національну поліцію».

Таким чином, необхідно привести дані пункти у відповідність з Законом України «Про Національну поліцію» та ст. 32 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

26. Пунктом 10.1 Проекту визначаються повноваження контролю за дотриманням цих Правил на Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Житомирській області. Однак дане управління ліквідоване відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про ліквідацію територіальних органів Міністерства охорони навколишнього природного середовища» від 13.03.2013 року №159.

На даний час до системи органів виконавчої влади для забезпечення реалізації державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів входить Державна екологічна інспекція у Житомирській області.

Крім того, відповідно до Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Положення про державний санітарно-епідеміологічний нагляд в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.06.1999 року № 1109 державний санепідемнагляд в Україні здійснює Державна санітарно-епідеміологічна служба України та її територіальні органи. В даному випадку територіальним органом є Головне управління Держсанепідслужби у Житомирській області.

Тому є невірним покладення контролю на міську і районну СЕС, як на уповноважений орган санепідемнагляду.

Також, у даному пункті визначаються повноваження контролю за дотриманням цих Правил на державне управління екологічної безпеки, однак такого управління не існує. Можливою є його заміна на Державну екологічну інспекцію у Житомирській області, проте вона не має безпосередніх повноважень у сфері утримання домашніх тварин.

Звертаю Вашу увагу, до вірним є використання повної назви муніципальної інспекції, а саме муніципальної інспекції Житомирської міської ради.

27. Пункт 10.5 Правил необхідно привести у відповідність зі ст. 33 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

Також інформую, що у Житомирі відсутні громадські інспектори з благоустрою.

28. Пункт 10.8 Правил доречно сформулювати таким чином, щоб даним пунктом громадським організаціям надавалось право на дії вказані у підпунктах, а не щоб дані дії звучали як обов'язок для них.

29. Перелік порід собак, визнаних як потенційно небезпечні (Додаток 1 до Правил) не відповідає п. 6.25 Правил благоустрою.

Крім того, необхідно вказати, ким саме вказані собаки визнані як потенційно небезпечні.

30. Додаток 2 до Правил абсолютно не відповідає вимогам і положенням Кодексу України про адміністративні правопорушення, а саме зміст правопорушень та розмір штрафу чи інший передбачений вид відповідальності.

Також, варто змінити посилання на Правила благоустрою як на «Правил благоустрою, забезпечення чистоти, порядку і дотримання тиші у м. Житомирі, затверджених рішенням Житомирської міської ради від 29.02.2012 року №325».

Крім того, у Додатку 2 до Правил зазначається лише адміністративно відповідальність, в той же час, чинним законодавством України передбачена також кримінальна та цивільно-правова відповідальність за порушення положень, які містять Правила.

Додатково варто звернути увагу на синтаксичні, граматичні й орфографічні помилки, описки та упущення у Проекті рішення, а також уніфікувати написання числівників (або у цифровому значенні, або текстовому).

Крім того, для зручності посилання на конкретні норми Правил, доречно використовувати нумерацію підпунктів, а не застосовувати маркувальний список.

З огляду на зазначене вище, Проект рішення не відповідає вимогам чинного законодавства України та у переважній більшості положень дублює інші нормативно-правові акти, у тому числі й чинні на даний час Правила благоустрою, забезпечення чистоти, порядку і дотримання тиші у м. Житомирі, затверджені рішенням Житомирської міської ради від 29.02.2012 року №325, та потребує доопрацювання.

Директор департаменту Є.М. Черниш

вик. Дубчак М.В.
48-12-17